

28

THESES THEOLOGICÆ,
EX VNIVERSIS
D. THOMÆ PAR-
TIBVS, IN ACADEMIA
INGOLSTADIENSI AD DI-
SPVTATIONEM PUBLICAM, ANNO
M. DC. IX. Pridie Kal. Julij
propositæ.

RESPONDENTE.

CHRISTOPHORO SCHEI-
NER, SOCIETATIS IESV,
SS. THEOLOGICÆ
Studiofo.

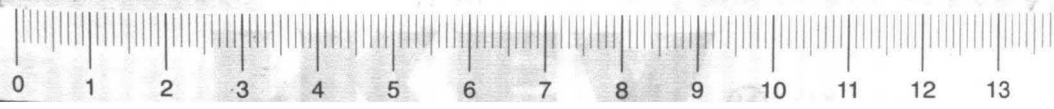

INGOLSTADII,

Excudebat *Andreas Angermarius.*

IGIE VIU
ACBNDM

EX SYMMA D. THOMÆ.

Prima Thesís.

Univ. Bibl.
München

TH E O L O G I A E subiectum in Quo, est intellectus viatoris, de Quo Deus, obiectum formale Quod attributionis, Deus reuelatus, formale Quo, reuelatio diuina. Speculatiua est & practica, essentialiter neutra adæquate. Sua luculenter non demonstrat, sed tuctur, firmum argumentũ trahit ex solo sensu literali radicaliter.

1. Est autem Deus id, quo melius esse cogitariq; potest nihil, vnde sit ipsum existere à se necessariò, ab æterno, immutabiliter, vnum, verum, bonum, simplicem, perfectum, immensum, infinitum, intelligentẽ, omniscium, omnipotentẽ, liberum ad ea quæ sunt extra se, omnipresentem, etiam spatio imaginario extra vniuersum.
3. Beatus est Deus, quia se videt, non quia alia; nec alia videt, quia se: quoniã alia videt extra se; purè quidem possibilia, simplici intelligentia, futura verò scientia visionis; eaq; vtraq; vel practica vel speculatiua; hæc liberè, illa necessariò. Cui vtriq; subordinatur voluntas, huic omnipotentia, cuius obiectum est sola rerum existentia in aliqua temporis differentia. Mala Deus in se ipsis cognoscit.
4. Idea scientia Dei practica, in ipso multiplex non est, sed in solo viatorum intellectu, liberè futura Deus non videt in causa, sed ex vel cù causa; & hoc quia ipse infinitus in cognoscendo, & omnis res in se determinatam habet veritatem in essendo, aliquidando. Eiusdem numero propositionis veritas falsitasue inuariabilis est.
5. Voluntas Dei est pura volitio, sicut intellectus intellectio, & sic de reliquis. Respectu merè possibilium libera non est quoad specificationem actus, est tamen quoad exercitium. Impossibile est in Deo esse puram omissionem. Si nulla res esset possibilis, Deus non diceretur omnipotens, esset tamen res, quæ iam dicitur omnipotens. Si omnipotentia Dei faceret simul, quæcunq; vnquam potest, non esset exhausta. Vt facta Deus infecta faciat, implicat in adiecto.
6. Providentia Dei perfectissima sese maximè exercit, in creaturis rationalibus ad vitam æternam in fallibiliter liberè tamen ordinandis; quod fit per prædestinationem; cuius processus adæquatus est hic. 1. Scientia Dei conditionata de libero consensu, si arbitrio daretur tale auxilium. 2. Decretum gratuitum illud suo tempore conferendj. 3. Visio collati huius doni. 4. Consensus liber arbitrij. 5. Visio eiusdem. 6. Preparatio & collatio gratiæ sanctificantis. 7. Merita cum finali perseverantiã. Peccati permissio prædestinationis effectus non est. Electio resoluta ad gloriã propter merita, sine præuisis meritis, vel reprobatio ab eadem sine demeritis, impossibile esse videntur.
7. Cum Deus sit purè spiritualis & necessaria substantia, idcirco plures processionēs vel specię vel numero, quàm duas, easdemq; in intellectionem & volitionem dati, est impossibile. Tres sunt personalitates, quatuor relationes, quinque notiones; omnia simplex Deus. Processionis terminus Qui seu totalis est persona producta. Quo personalitas sola.

8. Generatio Filij à sola Patris est intellectio; processio Spiritus sancti, à Patris simul & Filij volitione. Generatio producit terminum à se diuersum, similem q; generanti, non in natura tantum, sed & in persona, in quantum hac ab eodem est diuersus; quia representatiua est Patris imago. At verò spiratio producit sibi idem in natura, dissimile tamē in personalitate; Amorem scilicet notionalē. Etiam si Pater nihil possibilem intelligeret, generaret Filium.

9. Essentia diuina à personalitatibus re inter se distinctis, solà ratione nostra differt; & hoc est Trinitatis Mysterium: cui simile reperitur in Patre & Filio, duobus scilicet personis realiter distinctis in vnum simplicissimum Spiratorem coeuntibus;

10. Conceptus Deitatis non est conceptus relationis, Relatio est perfectio simpliciter simplex; processio diuina est, ppriè relatio. nō autē actio aut passio. Subsistentia in diuinitate absoluta impossibilis est. Nostro intelligendi modo, prius Pater intelligitur merè possibilis, quàm generet Filium: quo & Spiritu sancto prior est origine, non dignitate vel natura.

11. Haecenus de Deo; nunc de factis à Deo in Deum tanquam finem vltimū: quorum alia quidem ratione desitura ab eodem aberrant nunquam; alio verò, quia cognitione prauia sponte agunt, ab illō met liberè se diuertunt.

12. Finis propriè dictus, est id cuius gratia cœtera fiunt, ab intendente illum. vnde solà ratione prœditi propter finem agunt: qui est vel operantis vel operis. Electio & intentio semper duæ sunt actiones. Vltimus finis omnium est solus Deus; visio Dei, solius intelligentis est creaturæ.

13. Cuius beatitudo formalis est sola Dei solius inuiriua cognitio, vitaliter & necessariò causaliterq; elicita ab intellectu per lumen gloriæ habitualiter confortato. Hunc finem intendit homo solis volitionibus efficacibus honestis; peccata enim ipsam, etiam abstractè sumptum vilo modo referri, improbabile est.

14. Mensura moralis, visionis beatificæ est meritum vel proprium absolutè, vel alienum applicatum, physica, solum gloriæ lumen intellectui communicatum. Quo ipse instruitur; aut etiam specie impressa Dei, quam possibilem esse arbitramur, Deū clarè videret, eadem numero beatitudine fruatur, etiam si hodie, v. g. per impossibile, vel rerum omnium possibilitas cessaret, vel Deus ipse actu non existeret.

15. Visio Dei est formalis animæ sanctitas, sed nō sola, impeccabilitatem & amorem Dei necessariam generat: qua stante, amor tolli potest, impeccabilitas non potest. Tristitia non generaretur, tamen si sciret videns Deum, post horam se non visurū. Metemur hanc visionem solo opere spontaneo libero.

16. Spontanem, vt bestiis etiā propriè conuenit, est id, q; procedit à principio intrinseco prauia cognitione. Radix eius in homine est altera, voluntas in opus actualiter influens, directè, indirectè, physicè, moraliter; altera, intellectus præcognoscēs. Alterutra harum simpliciter deficiente, quod contingit aut ignorantia antecedente, aut voluntate non concurrente, opus fit inuoluntarium simpliciter aliter, secundum quid tantum, quod fit ignorantia consequente, aut simplici voluntatis auersione. Omnis effectus lege impediendus, scienter non impeditus, est indirectè voluntarius: effectus nulla lege prohibitus, consulto non impeditus, non est voluntarius;

17. Christo Martyribusue sua mors neq; uoluntaria fuit, nec violenta. Violentum enim solum est, cui vitali volitione resoluta relictor: vnde impossibile est, vllam uolitionem esse violentam, & nihil ex metu præcisè factum, esse inuoluntarium etiam secundum. Quid, ni fiat simul contra simplicem voluntatis affectū, hinc omnes contra ex solo metu inuasi, non sunt, sed vel iuris dispositione, vel aliis circumstantiis.

Theses Theologicae.

18. Nullū bonum quia tale, sub odium; nullum malum, ut sic, cadere potest sub amorem: nec impossibile cognitum, potest eligi; nec vlla voluntas stat, aut fit, sine actuali cognitione. Cūq; pura vitæ omisio sit impossibilis, idcirco voluntas in obiectū sub solis prosecutionis motiui propositū, non potest non ferri: sub vtriusq; potest non ferri: sub fugæ solius, non potest ferri. Vnde patet, cur amor beatorum, morus primò primi, volitiones infantium, amentium, dormientium, &c. sint necessaria, cur denique voluntas puri viatoris etiam ad bonum infinitum sit libera.

19. Omnis actionis voluntariæ moralitas est sola libertas; bonitas autem malitiæ (quæ quidem sunt de essentia) conformitas difformitasue ad naturam rationalem, eiusue dictamen: multiplicantur specie, ex solis circumstantiis quæ sunt contra vel iuxta speciale præceptum rationis; remissio & intentio aggrauant solum. Eadem est numero bonitas actus eliciti & imperati, & ille solus si efficax sit in se, in oculis Dei tantum valet, sine hoc, quantum cum ipso. Idem numero actus internus, nõ potest mutari à bono in malum moraliter, potest in non bonum moraliter. Idem numero actus externus, potest esse tam successiue quàm simul bonus & malus, respectu diuersarum eiusdem voluntatis volitionum.

20. Conscientia est practicum à me agendorum fugiendorumue iudicium; vel erroneum, vel verum: hoc abijcere vel non audire; illud, si vincibile est, audire, vel non deponere, nefas. Quamcumq; opinionem vere probabilem in omni materia, contra probabilissimam, tunc in suo genere amplectar; & consistentem à sibi probabili sequenda inuitum diuellens, pecco. In propriè dubio faciendorum tutiorem, in dubio iuris, post sufficientem examen, sequar partem vtramlibet. Neq; peccat, conscientiam purè consulentem, non audiens. Est vbi volito diuino tenear non conformari, est vbi conformari non tenear.

21. Iudicium proponens rem sub motiui honesti vel turpissimi æternæ lege præcepti vitæ, est sola ratio superior; sub motiui noxi vtilisue solius temporalis indifferentis, est ratio sola inferior: sine illa villo modo præuia formaliter, & præente vel explicitè vel confusè, peccati non potest; aliter statuendum de errore & inconsideratione. Est autem omne peccatum actuale contradictio sine dissonantia voluntaria libera contra aliquam legem. Vnde pura omisio quæ peccatum sit, dari non potest. Omisio puræ vitæ causa libera est peccatum, actus consequens vel comitans, ex hoc peccatum non est: Libertas actualis, actum peccaminosum in esse liberi formaliter constituens, à Deo ut cassante, non est.

22. Peccatum habituale personale, est moralis quædam voluntaria permanentia actualis peccati, nondum satis retractati vel à Deo remissi Eius malitiæ Dei offensiuæ est positiuæ quædam moralitas, ad modum cuiusdam nocuenti, quod voluntas peccatoris infert Deo, quantum est ex se; vel, est violatio diuini præcepti Deo displicens; à qua homo denominatur peccator. Originalis peccati causa effectiua, est inobediencia Adami. Tot sunt maculæ quot peccata, & vice versa. Idem numero actus potest esse non peccatum, peccatum veniale, peccatum mortale.

23. Pæna damni in omnibus mathematicè æqualis, affigit inæqualiter. Pæna sensus esse potest maior in eo, qui vnum leue mortale cum mille, v. g. venialibus iuris, quàm qui decem non deuia mortalia, cum vno veniali: tamen si huic per se puniitio æterna non adhibeatur. Peccatum pro pæna peccati à Deo non infligitur. Peccatum est quia lex posita est, non autem posita lex est, quia peccatum est.

24. Lex omnis est legitimi superioris propriè dictum imperium, sufficienter promulgatum. Duplex est, naturalis & positiua: quæ rursus humana est & diuina; hæc vetus & noua; illa ciuilibus & Ecclesiastica. finis legis, bonum subditorum; sine hoc,

lex

Theſes Theologicae.

Lex nulla. Ignorans inuincibiliter legem & non ſeruans, quia non ligatur, ſicuti nec exemptus, non peccat: poſitiua naturali ſuperaddita, nouam obligationem non inducit.

25. Pontifex totam Eccleſiam reclamantē, iuſtè ligare poteſt, lege poſitiua: plene poteſtatis Princeps à legibus ſuis immunis eſt. Omnis conſuetudo ut vim legis obtineat, ſit rationabilis, præſcripta tempore, habeat ſcientem, conuiuentem & contentientem, ut ipſa obliget, legiſlatorem; & ſic ligat, etiam contra oppoſitam legem; aliter valor eius nullus. Ceſſat lex vniuerſim abrogatione, abitu obſtante legiſlatorū ſine ſucceſſione, contraria lege, ratione legiſlate, tota ceſſante: priuatim aut ignorantie inuincibili, aut diſpenſatione licita, cum cauſa, valida ſine cauſa. In lege naturæ Deus diſpenſare non poteſt.

26. Actiualis Chriſti gratia efficaciſt vnicæ operatio vitalis, ſemper intellectus, aliquando etiam voluntatis, multiplex functione: cuius phyſica coëxiſtentia antecederet, comitantè & ſubſequenter requiritur ad omne opus honeſtum; in quod inſluit moraliter non phyſicè; multiplicatur ad multiplicationem operum. Impotentia arbitrij ad bene operandum ex Adami lapſu orta, eſt huius poſſimiſſimæ gratiæ carentia; quæ Chriſto non natiuro, probabiliter nulli fuiſſet data, eo quod hominum eſſet nemo viator ad vitæ, à merè ſufficiente differet, ſola arbitrij coöperatione.

27. Homo qui ius liber etiã ſine gratia Chriſti in omni ſtatu poteſt & tenetur obſeruare ſingula & omnia naturalis legis præcepta: at inſtructus efficaciſt, obſeruaabit meritorie de congruo peccator, de condigno iuſtus, quem formaliter cõſtituit gratia ſanctificans, cum qua peccatum, ſine qua eius remiſſio, ſtare nequit. Meritum de condigno eſt opus iuſtitiatoris ex gratia efficaci liberè paratum. Perſeuerantia finalis, eſt phyſica gratiæ habitualiſt cum termino viæ coniunctio, eius donum ſpecialè, ſub eſt arbitrij aduſt. Iuſtus ſui reparationem poſt lapſum nullo modo meretur.

28. Fidei Theologicæ formale ac primarium obiectum Quo, eſt ſola Dei externa verax obſcura reuelatio, priuata vel publica; in quam ſit vltima credendi reſolutio: nec vnus aſſenſus eſt, quo credo rei reuelatæ, & reuelationi de illa factæ; nec idem ab eodè ſciri ſimul, & credi poteſt. Quod Papa præmiſſa prudenti inquisitione declarat de fide eſſe, de fide eſt: eſt ſupra Concilium generale, cuius decreta illo refragantè, irrita ſunt. Eodem charitatis habitu diligimus Deum propter ſe, & proximum propter illum: ſunt verò diuerſæ ſpeciei amor Dei propter ſe, & amor proximi propter Deum. Inter proximos autem abſolutè loquendo, magis tenemur diligere amicos quàm inimicos; ac cæteris paribus, melior eſt illorum, quàm iſtorum dilectio.

29. Iuſtitiæ ſuæ vnicuiq; tribuentis, diſtincta ſpecies non eſt, Vindicatiua. Contra paſſu ut iuſtu ſit, æquetur geometricè non arithmeticè. Oritur reſtitutionis obligatio, ex ſola Comutatiuæ & Distributiuæ violatione, cuius præceptu negatiuū eſt potiùs.

30. Damnificans aliū grauitè præter intentionē cum peccato ſolum veniali, tenetur ad reſtitutionē ſub mortali Iniuſtitiã reſtitutionē inducēs committatur oportet, aduerſus damnificatū. Hinc neq; Cõfeſſarius nõ monens conſitentē debitore, tenetur creditori; neq; reus negans crimen, ſiſco aut iudici ad quidquã. Qui quidem interrogatus illegitimè, aut dubitans de hoc, licitè eludit iudicem; legitimè ad grauiffima tormenta verofimiliter euadenda; fateri probabiliter non tenetur ſub mortali, negans bona fide crimen non committendum in poſterum, relinquendus in eadem.

31. Inuulſus quicumq; iniuſtè (etiam qui cauſam dedit, aut Clericus) per modum inculpatæ tutelæ ſui ſuorumue aut alienorum quoq; bonorum maximi momenti,

inuasorem, & cum eo innocentem, si aliter nequeat, præter tamen intentionem, potest occidere. quod idem in innocentem an seorsim ob eandem causam, possit. problema est. Sui occisio directa non est iniusticia nisi legalis; indirecta quasi permissiua aliquando est licita. An damnatus ad haustum veneni possit ipse sumere, problema est.

32. Pluralitas beneficiorum speciem mali præ se ferens, repugnat sine causa rationabili iuri naturæ, in Extrau. Ioan. 22. Cap. Execrabilis. Cohonestat necessitate, utilitate communi, dispensatione Summi Pontificis cum causa, alias non valitura. Conc. Trid. sess. 7. 23. 24. & 25. Superfluorum Ecclesiæ bonorum dominium penes Clericos non est, sed utilis & pia dispensatio legata in profanos vsus rescindere tenent in conscientia.

33. Curati, Sacellani, Concionatores, Cooperatores, &c. solo iure positiuo tenentur ad restitutionem ob omissas horas canonicas; at verò Canonici, quia aliud plerumque officium non subeunt, etiam iure naturæ derogauit autem alicubi consuetudo loco solum & modo, non autem substantiæ precum recitandarum. Titulus beneficij inualidè, ob impedimentum occultum collati, reuolidatur sola vel collatione noua, vel dispensatione illi æquiualente. Quando iura dicunt, sit priuatus ipso facto beneficio, priuatur solo titulo beneficij, fructuum spoliacionem iudici committunt: nisi aliud addatur.

34. Suspicio temeraria in nulla materia peccatum mortale est per se. Alium verè falloue infamans, tenetur retractare, & pro re nata, iureiurando, cū periculo vitæ, dicendo se mentitum esse. Mutua infamatio à restitutione non excusat; secus se habet mutuum furtum, vel vulneratio.

35. Sententia iudicis damnans legitime probatū nocentem, scitum priuatum innocentem, in foro conscientie non ligat, sed tantū in externo. Præscriptio iusta sit de re præscriptibili, possessa bona fide tanquam propria, tempore debito, sine interruptione; secus, præscriptio nulla. Est, quando quis de alieno sibi satis faciat; est quando proprium domino non reddat. Promissio seu donatio iuramento, stipulatione, vel acceptatione firmata, parit civilem obligationem, alias nequaquam.

36. Cultus Sanctorum Dulia, Dei latria dicitur; estq; hæc seruitium Deo vt excellenti debite volitum. Coluntur autem tam hic quam illi in imaginibus quoq; suis, seruo & cum interno animi affectu, relatiuè tamen adoratis.

37. Voti solennitas est solum formula ab Ecclesiis in uocendo præscripta, qua vnica solenne à simpliciter recedit; quo vnium ad essentiam Religionis sufficit, nullū votum ex sua natura Matrimonium irritat, aut rerum dominium, &c. Minimam partem rei iurata non præstans, delinquit tantum venialiter; totam paruum rem iuramento promissam, non præstans, an peccet mortaliter, problema est. Pro labore sacro aliquid accipi potest.

38. Possibilitas Incarnationis, vel eius existentia, supposita per revelationem possibilitate & futuritione, indagatu est impossibilis vlli creature naturaliter. Est autem Incarnatio, Verbi diuini cum natura humana personalis vnio; cõsistat ex vnionibus partialibus, quæ sunt Verbi ad corpus & animam, quibus modum ipsa aliquem superaddit, terminatur ista vnio ad Verbum, inherens Humanitati tanquam modus substantialis.

39. Verbum per se & inmediate vnitum est animæ, corpori, eorumq; partibus substantialibus, includendo etiã quatuor humores, capillos, vngues, &c. Vnitio animæ cum Verbo & creatio in re ipsa differunt. Cum cæteris Humanitatis accidentibus & operationibus, Verbum mediatè solum est vnitum.

40. Quo factum nihilominus est vt opera Christi valorem simpliciter infinitū cō-
traherent, ad redimendum, merendum & satisfaciendum abundantissimè de condi-
gno ex iustitia, propterea quod procederet à persona infinita, eidem inessent, ab ea-
dem liberè offerrentur. Intenor valor aut æqualis ipsi præmiū, est impossibile; neq;
tamen ideo acceptari à Deo debuit necessario;

41. Substantiam Incarnationis nemo meruit, de circumstantiis saltem non ita li-
quet. Fieri potuit vt illam mereretur Humanitas Christi. Natura aliena, soli persona-
litati increatae, & si daretur subsistentiæ, est assumptibilis, essentiæ terminabilis.
Vna humanitas pluribus hypostasibus, aut vna hypostasis plurib⁹ vnita humanitati-
bus, consuetueret simpliciter vnum hominem.

42. Christus visione beatifica videt, quidquid Deus scientia visionis; quem non
comprehendit. Potuit anima Christi facere, quidquid efficaciter à se fieri voluit. An
autem instrumentum Verbi fuerit physicum an morale ad miracula, &c. cōtrouer-
titur; vtrumq; probabiliter dici arbitror: quæ quidē physicè operans supra naturā, &
tempore & loco etiam modo quodam coexistere suis effectibus debuit. Creationis
& annihilationis instrumentum assumi vlla creatura non potest à Deo, secundū D.
Thomam. Si Humanitas Christi fuit omnipræsens, moueri loco non potuit; nec
ergo nasci. &c.

43. Formalis intrinseca Christi peccandi impotentia ex vnione hypostatica orta,
non sustulit in eodem plenam ad merendum libertatem. Principium Quod Media-
toris est Deus homo; Quo humanitas, conferens valorem Diuinitas. Christus homo;
secundum quod homo, est verè Dei Patrisq; seruus, & filius naturalis nō adoptiuus;
filius filiativus, an sit relatio realis an rationis, problema.

44. Sacramentum generalissimè, est signum ex instituto diuino practicū gratiæ
sanctificantis. Constat essentialiter rebus & verbis (in noua saltem lege) quæ sunt
materiale; & horum significatione, quod est formale: quod quidem nunquam pen-
det ex intentione Ministri, verba vtrumq; perferentis, sed ex sola illorum hic & nūc
significatione.

45. Vnde ad valorem cuiusq; Sacramenti requiruntur & iufficiunt; intentio seria
absoluta, saltē virtualis tã in Ministro faciendi quod facit Ecclesia vel fieri vult Chri-
stus, quàm in suscipiente adulto etiam infideli tunc & incredulo, accipiendi quod
illa vel iste dat. Et sic quidem erit Sacramentum informe, quod remora fictio cō-
ferer gratiam vel primā, vel secundam cum auxilio gratiæ speciali pro ratione sua.
Non ponentes obtinem accipiunt gratiam ex opere operato in vltimo esse indiuisi-
bili Sacramenti.

46. In lege naturæ remedium tollendi originalis à paruulis, ordinatū à Deo, fuit
sensibilis non tamen certa pro omnibus cærimonia; cui successit ex parte, in Mosai-
ca Circumcisio; hanc excepit Baptismus in noua; omnia vera Sacramenta, in fanti-
bus gratiam conferentia ex opere operato, adhibita per quemuis cum debita con-
ferendi intentione; etiam si nec actualis nec habitualis extaret fides in tota Ecclesia.
Aliter ratiocinandum de adultis.

47. Baptismus in voto implicito est omnibus medium salutis necessarium. Mi-
nima aquæ guttula non sufficit. Infantem instrumen abiciens, & formam cum in-
tentione baptizandi efferens, baptizat. Baptismus mortem accelerans, in necessita-
te potest & debet adhiberi. In nomine Christi, solius vel nominibus personarū, non
valet. Si duo baptizent ita, vt vterq; velit, si alter nolit; aut vnus formam alter mate-
riam adhibeat, nihil fit. Hæreticus ita baptizans, vt velit facere quod sua vera faci-
Ecclesia

Ecclesia, non quod Romana falsa (*vr ipse credit*) iam validè, & ordinariè quidè baptizat; iam non validè, & hoc rato.

48. Eucharistia vnum in indiuiduo Sacramentum, est medium salutis moraliter necessarium, non simpliciter, nec in voto quidem. Minima & maxima panis quantitas intelligibilis, est per se consecrabilis. Corpus Christi præsens est etiã sub indiuisibilibus specierum infinitis potentia: vbi maneret, etiam si alibi non existeret. Transubstantiatio est conuersio substantialis panis in corpus Christi; eadem est pariter Sacrificium formaliter; de essentia verò Sacrificij est consumptio.

49. Etiam si Sacerdos sub specie sanguinis nouam gratiam Sacramentalem acciperet, quod non fit, interdicti tamen eius vsus laicis iure potuisset. Minima guttula consecrata dolio vini permixta, aliquando interibit, aliquando non. Materiale Sacramenti Pœnitentiæ, relapsis mortaliter post baptismum simpliciter necessariè, est omnis peccati, à baptizato commissi etiam remissi cogniti, contritio, confessio, satisfactio, absolutio; formale, horum significatio.

50. Obiectum virtutis specialis pœnitentiæ materiale est peccatum, formale vt offensiuũ Dei, aliquo modo emendabile. Eius actus præcipuus est perfecta contritio, aliquo modo amoris Dei coniuncta, quæ peccatorem tantum dispositiuè iustificat. Præceptus est per se homini iniuste non tantũ in articulo mortis, sed etiam in reliqua vita. Iniustus nec pro suis nec pro alienis peccatis condignè potest satisfacere. Omnia merita reducit iustificatio. An durante actuali cognitione plurium peccatorum possit expressa, perfecta contritio haberi de vno & non de aliis, problema.

Omnia ad maiorem DE I gloriam.

Cum facultate Superiorum.

